

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-
gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Weisz Mór
hirdetési felvételi irod. Budapest szerviztér 5. sz. Braun Ede
hirdetményi ügynoksége, József tér 10. sz. 1. emelet

Nyilvántartási díjak

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállás:

Főtér 4-ik szám háva a lap szellemi részét illető
közlemények címzetté.

AZ ÉRTÉKESBŐ CIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	16 frt.
Egész évre	8 frt.
Félévre	4 frt.
Negyedévre	2 frt.
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik: indennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

LŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politika és közgazdasági napilap
hatodik évfolyama második
évnegyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A legrendelések legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe
küldendők.

Nyílt egyszerre beküldött előfizetés
után tiszteletdíjnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

Kolozsvár, 1876 június 10.

(L-t). Az erdélyi reformátusok
egyházkerületi idej közgyűlése holnap nyí-
lik meg Nagy-Enyeden, b. Kemény Gá-
bor, egyházkerületi főgondnok ur, elnök-
lete ala.

Ez évi közgyűlések, mióta az új szer-
vezet ébe lépett, mind nagyobb érde-
keltséggel keltenek a nagy közönség, sőt a
más felekezeti körök között is, a sajtó fog-
lalkozik velük s így — a nélkül, hogy e
helyen eleakarnók magunkat a felekezeti
és tisztu egyházi ügyekre ártani — ta-
lán nem lépünk át egy politikai lap ha-
tásköré ha itt e közgyűléssel foglalkozunk.

A közgyűlés iránti érdeklődés foko-
zódásak, nézetünk szerint, két körülmé-
nybe rejlik oka. Egyik, a sekélyesebb,
az a nem éppen jelentéktelen heveségű küz-
delem, mely az egyház kebelében évek
óta fol, eredve, egyfelől, az új szervezeti
közgyűlés összekötéséből, mely szerint
az eddigi külön testületekben működő ri-
lági és egyházi elem most egy testté ol-
vadt sugy szólv mintegy természetse-
rűen közgalmában van, mint az egymásba
szakad két folyam vize; másfelől pedig
a szerelő egyének ellentétes meggyőző-
déséből működési irányából és személyi
tulajdonságából. E küzdelem aztán meg-
lehetőséggel folytatva mind mélyebbre
kotort medrére, sok salakot kavart a fel-
színrre, nagy közönség pedig, szeretve a

skandalumot, kedvtelve szemléli a harc-
zot. Ez az érdeklődés egyik oka.

A másik ok már nem ily sekélyes jel-
legű és gyökerezik abban, hogy az egy-
ház egyik nevezetes állami tényező s azon
felül az oly fontos nevelés ügyeit inté-
zi. mihez képest minden belső érdeklő-
désre számíthat s a szerint, a mint ez
ügyek jól, vagy rosszul oldatnak meg:
kieseri a közgyűlés működését a helyes-
ség, vagy kárhoztatás.

Ez utóbbi forrásból származó érde-
keltség tisztességére válik az egyháznak,
míg az előbbivel nincs miért nagyon di-
cselkednie s magok azok, kik amaz elke-
sereedett harczot — önkényt, vagy kény-
szerűségből — folytatták, fölhozzatják
ugyan melegségükre, hogy az ügyért nem
a személyekért tettek, a mit tettek; de
viszont azt is kénytelenek elismerni, hogy
az ügyért még többet tettek volna, ha
erejük jó részét nem kell vala a küzde-
lemre fordítaniok — valamint el azt is,
hogy előnyösebb oly testületben a műkö-
dés, melynek tagjai közt a gyűlölködés
helyett közegyetértés uralkodik. Kivált, ha
az a testület éppen egyházi!

Az idej közgyűlés tárgysorozata, a
mennyeiben ösmerjük, nem foglal magában
oly pontot, a mely szükségképp idézné elő
az éles ellentéteket s így, ha mégis fog-
nak elkecsereedett, személyi harcok foly-
ni: a felelősség terhe egészen azokra neheze-
dik, a kik a harczot mesterséggel előidéz-
zik s így még az a melegség sem lesz,
hogy ügyet s nem személyt szolgálják.

És a jelek nem hiányoznak, hogy a
harcz csakugyan meglesz. Az a brutalis
támadás, a melyet egy névtelen a napok-
közben intézett a „Magyar Polgár” hasábjá-
in az egyik párt s különösen egy tagja
ellen, feles számu ferditést, valótlanságot
állítva; az a tény, hogy sebtel-lobton éppen
a közgyűlés megnyitára egyházi lap in-
dítottat meg Nagy-Enyeden, mely nyil-
ván homlokán hordozza a személyi érdek-
politika bélyegét: eléggé tanuskodik ar-
ról, hogy mire készülnek a szentek tábo-
rában.

Pedig hát úgy volna elég és méltó
arra, hogy munka s ne harcz folyon e
közgyűlésen. Az egyházi törvénykezési el-
járás módosítása; egyházkerületi központi
özvegy-árvai gyámintézet szervezése; egy-
házközségi takaréknagytárak szabályozása;
a desolált egyházak vagyoni ügyeinek
rendezése; a tanítói özvegy-árvai kegyév
kérdése; a gyermek-menhelyek felállítás;
a papválasztási szabályok módosítása sat.
mint a tárgysorozat főbb pontjai, elég
anyagot szolgáltatathatának a munkára,
nemes ambícióra kelthetnek a szereplőket

női azt mondták róla, hogy nem rosz indulat
csak egy kissé bárgyu. Csak felényire csalód-
tak véleményükben; Mari egyaránt bárgyu és
rosz indulatú.

En szívesen hittem szavuknak s engem
is elámitott álszenteskedésével.

Atyjának irt egy levelet, mely annyira
tele volt nyelvtani és helyesírási hibákkal,
mintha egy hat éves gyermek irta volna s eb-
ben jelentette, hogy el van tökéltve belépni a
zárda-szüzek sorába s csak az egyedüli kívá-
nsága, viszontláthatni anyja szobáját s kis nő-
vérét Leonát karjába zárti utolszor. Kértem
Nives urat, engedjen leánya ohaának s aján-
lottam, hogy magam megyek utána elhozni őt.
De férjem erősen ellene szegült kérésemnek.

— Söha se jöjön ide! — szölt.

Anyja elhunyt utáni napon azzal fenye-
getett, hogy ha ujból meg találne nőülni,
fejére gyújtja a házat. Mindenáron meg akart
esketni arra, hogy nem fogok neki soha mos-
tohaanyát hozni nyakára.

Feje tele volt a cselédek rólad költött
mende-mondáival. É s megesküdt, hogy ha
rajta kívül lesznek még más gyermekeim is,
azokat mind megfojtja. Valóságos ördög és
örütsége veszedelmes másokra nézve. A kolos-
torban jó helye van neki, egyedül a vallás
hathat csilapítólág, háborgó kedélyére; irt meg
neki, hogy pár év múlva, midőn felöltötte a
fátyolt, meg fogom látogatni.

E határozat után Nives ur csakhamar
meghalt, a nélkül, hogy viszeavette volna ki-

s elég alkalmát nyújthatnak a munkálko-
dás versenyének. És mi azt hisszük, hogy
az egyházkerület érdemeiben gazdag leg-
idősből főgondnokát éppen az indította arra,
hogy a közgyűlésre való meghívóban, a
felsorolt főbb tárgyak sorából kihagyja a
theológiai intézet ügyét, hogy ne kerüljön
e gyűlésen tárgyalás alá az a kérdés, mely
— mint a mult tanusítá — a legélesebb
személyi küzdelmekkel jár, s mely bőven
szolgáltatja a skandalumokban gyönyörköd-
ők érdeklődésének anyagát.

Mi azt tartjuk, az egyházkerületnek
érdekében áll, hogy a közgyűlés iránti ér-
deklődés minél inkább a fentebbiekben elő-
adott második és minél kevésbbé az első
forrásból származzék. A tárgysorozat most
idézett főbb pontjai eléggé megadják le-
hetőségét annak, a kik nem így akarták.
A munkás méltó a maga bérére, a kon-
koly után pedig csak konkoly teremhet.

— A képviselőház június 8-diki ülés-
ében elnök bemutatja esküszölyői ügyvéd:
Fodor Ignác kérvényét a telepítvényesekről
szóló törvény magyarázata iránt.

Ezután következett a napirend: némely
törvényhatóságok területének szabályozásáról és
az ezzel kapcsolatos intézkedésekről szóló tör-
vényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása.
A mult ülésben Háromszékmegye tárgya-
lása szakítottatott föbbe.

Könczey Károly elfogadja Künle in-
dítványát; ha az nem fogadtatnék el, a követ-
kező indítványt terjeszti elő: „a) b) c) pont
megmarad, d) Brassó vidékéhez csatolandók:
Bácsfalu, Türkös, Csarnátfalu, Hosszafalu, Tat-
rang, Pürkerez, Ujfal, Krizba, Apáca kö-
zségek, Székely, Seps-Szt.-György.”

Orbán Balázs ur-szine-változásának
nevezi azon változást, melyen a tárgyalás alatt
levő törvényjavaslat keresztülment, a mennyi-
ben a legelső tervezet egészen más javaslatot
foglat magában a szóban forgó két megyére
nézve. Nem tartja helyesnek, hogy a kormány
a jövővények iránt oly nagy előszeretettel vi-
seltetik; előszeretettel viseltetik azok iránt, kik
az országra ellenséget vezettek s kik most a
kormány gondoskodásából meg fogják enni a
magyarokat.

Tisza Kálmán belügyminiszter. T. ház!
Minthogy e tárgyban már nyilatkoztam, és ha
szükséges volna, még lesz alkalom nyilatkozni;
minthogy továbbá az általános vitában elmon-
dottakra visszatérni nem akarok, főleg azért
kérek most szót, hogy egy tévedést igazítsak
helyre, a melybe nemcsak a jelenleg felszólalt
képv. ur, de már a tegnapi napon is néme-
lyek beleestek, argumentumokat akarván ebből
alkotni és — én nem tudom, hogyan neve-
zem, „Ur-szine-változásnak” nevezte a t. kép-
viselő ur — és a kormányt ur-szine-változást

mondott szavát. Mari atya elhunyt felet nagy
bánatot mutatott, de semmiként sem hajlott
az apácák azon tanácsára, hogy nekem irjon.
Azt mondták neki nevében, hogy én
hajlandó volnék házamhoz venni őt, ha csak
legkisebb kísérletet tenné, hogy kinyerje erre
nézve beleegyezésemet. Dühösen utasította vis-
sza e tanácsot, azt állítva, hogy anyjának is,
atyjának is én okoztam halálát, és hogy ha
megölik sem teszi be lábát soha életében há-
zamba.

— És valóban azzal vádolja nagysádat...
— Mindennemű bűnök elkövetésével vá-
dol engem e leány! abban bizonyos lehet ön!
Hogyan lehessen e mély gyűlöletet az előtt
mutatott vakbuzgósággal összeegyeztetni?

Azonban még most is hittem vallásos
hivatásában. Vannak oly retentő és szilaj lé-
nyek, kiket csak a titokzatos érthetetlen bir
megfékezni.

— En ennek éppen az ellenkezőjét hi-
szem. A titokzatos még ingerli és bőszíti a
zavart elméket.

Daczára színelte vallásos érzületének Ma-
ri kezdte érezni a korával együtt járó heves
érzelmeiket és egy szép napon felfedezték, hogy
szellemi levelezésben áll egy tanulóval, kinek
névét nem bírták kitudakolni s kinek irmodora
egy színvonalon állt az övével.

Ekkor vittem át aztán Mari (ki már
igen nagy volt arra, hogy ilyenmű veszálynak
legyen kitéve, közel tizenöt évet számlált) a
szigorubban elzárt cleromonti kolostorba.

szenvedőnek akarván feltüntetni és isten tudja,
miféle combinatiohoz köti ennek bekövetkezé-
sét. Szükségesnek tartom ezzel szemben meg-
jegyezni, hogy azon tervezet, a mely a ház
asztalán fekszik, a kormánynak eredeti terve-
zete s a kormánynak más tervezete soha sem
volt.

Az első lithographiai tervezetben, a mely
nem hivatalosan tétetett közzé, de a lapokba
mégis bejutott, némely pontokra nézve alter-
natívák voltak felállítva, a mi éppen azt jelez-
te, hogy az nem volt a kormánynak megál-
lított tervezete, hanem az első eszme, melyből
a tervet kell csinálni. Mint megállapított ter-
vet a kormány soha sem terjesztett be a szó-
ban levő két vidékre nézve más, mint azt, a
mi a ház asztalán fekszik.

Hogy tehát a kormány előbb más tervet
állapított volna meg s azután attól eltérve ál-
lapította volna meg ezt, ez egyszerűen az igaz-
sággal ellenkezik. S gondolom, a ki veszi ma-
gának azt a fáradságot, hogy a területi ki-
igazítás kérdésének nehezségeit megfontolja, na-
gyon természetesen fogja találni, hogy a kor-
mány, mielőtt a végleges tervet megállapítja,
meghallgatván az illetőket, alternatív tervet
állít fel, mely iránt tájékozván, ezután magát,
kiválasztja belőle a végső megállapodásnál azt,
melyet a legcélszerűbbnek tart.

Igy tehát ez irányban tervváltoztatásról
a kormány részéről szó sem lehet.

És ha már fűszóltam, meg akarom még
jegyezni, én részemről nem tartom sem he-
lyesnek, sem jogosultnak, sem a hangoztatott
testvéri szeretetet előidézőnek, hogy az ország-
nak több századok óta itt lakó polgárai jöve-
vényeknek nevezetessenek, mint ezt a képviselő
ur most tette. (Helyeslés.)

Továbbá, meg akarom jegyezni a t. ház
tájékoztása végett azt, hogy a kik megtámad-
ják e tervezetet s különösen az előttem szö-
lalt képviselő ur, figyelmen kívül hagynak egy igen
fontos körülményt, a mely fontos körülmény
abban áll, hogy hiszen nem arról van szó,
hogy az eddig létezőt szász privilegiumok ér-
vényben maradjanak, mert hogy azok érvény-
ben ne maradjanak, arról már intézkedett a
szászöld rendezéséről szóló törvény, hanem
arról van szó, hogy itt is behozzassék a válas-
ztáson nyugvó szabad megyei rendszer, a mi-
kor, hogy aztán az ott lakóknak helyzete egé-
sen más lesz, kétségbe senki sem vonhatja.
S én nagyon sajnálom, ha valaki azt mondja,
hogy ime azon a földön a lakosoknak csak ne-
gyedrésze szász, 3/4 része nem-szász, de bár
ott is nem szabad megyei rendszer lesz beho-
za, ezeket egy együtt hagyni annyit tesz,
mint biztossá tenni azt, hogy az 1/4 rész meg-
eszi a 3/4 részt. En nem tartom oly gyávnak
az ott lakó magyarságot. (Tetszés.)

Helyi Ignác a törvényjavaslatot pár-
tolja; Zsedényi Ede Künle indítványa mellett
emel szót s ha az el nem fogadtatnék, a kö-

Itt előbb nagyon daczosnak, azután na-
gyon szelidnek mutatkozott és később nagyon
szorakozottnak; kedélye minden két hétén nagy
átváltozáson ment keresztül. Megvan minden
e tárgyban hozzám intézett levele a fejedelem-
asszonynak, melyekben mint valóságos ördület
írja le őt. Mari még apácáinak sem való. So-
ha sem lesz képes alávetni magát bárminemű
szabálynak, merőben hiányzik nála az elmebeli
tehetség s a legkisebb rendszabály dühre lob-
bantja. Ekkor oly görösrhomok jönnek rá,
melyek hatalmasak a nehezékkel; ilyenkor han-
gosan kiabál, össze akar törni mindent, törek-
szik megölni magát. Ilyenkor mindenki fél
tőle s kénytelenek őt külön szobába zárti. E
zárdában minden szükséges bizonyítékkal fog-
nak nekem szolgálni, van is ilyen birtokom-
ban már egész sereg, melyeket át fogok adni
őnek, ha elvállalja igazságos ügyem pártol-
lását.

— És ha el nem vállalnám, akkor mit
tenne a méltóságos gróf?

Lemondana-e az üldözésről, mely komoly
veszéllyel fenyegetné mindkét fél becsületét?
En elhiszem, hogy a nagysád által szükség-
esetére tartottott bizonyítékok terhelők Nives
kisasszonyra nézve. Még azt is hiszem, hogy
nagyságnak sikerülni fog felfedezni mostoha
lánya hollétét s szégyenteljes esztelenséget bi-
zonyítani rá, de nem fél-e attól, hogy az ügy-
véd, ki perét felvállalja, mostoha anyjának
fogja tulajdonítani a leány szerencsétlenségét,
kit atya feláldozott, eltaszított, üldözött (mind-

vetkező indítványt terjeszti elő: határozza el
a képviselőház, hogy a törvényjavaslat 1. feje-
zete 1 § a 15 és 16 pontja alatt említett Há-
romszék és Brassó megyék egyesítettnek a mint
következik: Háromszékmegye. stb.

Kasper az eredeti szerkezet mellett
szólal fel; Bereczky Künle indítványát pár-
tolja.

Simonyi E. pártolja Zsedényi indítványát.
Bakcsi az eredeti szöveget pártolja. Tisza
L. ugyanily értelemben nyilatkozik. Künle
ismételve ajánlja indítványa elfogadását, míg
Tisza miniszter az eredeti szerkezetet ajánlja.
A ház megszavazván az eredeti szerkezet szer-
inti külön Brassó- és Háromszékmegyéket, az
indítványok elestek.

A Jászku-megyénél Mócsary L.
indítványozza az egész pont kihagyását, mert
a szoros értelemben vett Magyarországon ily
területi rendezésre nincs szükség. Ha ez indít-
vány nem fogadtatik el, a pontban foglat in-
tézkedéseket egyenkint kéri tárgyaltatni.

Tisza miniszter a területi szabályozást
a kérdéses magyarországi részekben is szük-
ségesnek tartván, a pont fontátását kéri. Ba-
bics István indítványozza, hogy a Tisza bal-
parti vidék ne Jászku, hanem Hevesmegyé-
hez csatoltassék: Tisza miniszter nem ellenzi,
hogy Hevesnél hagyassék e hat község, miu-
tán azok is ezt akarják. Németh A. a mi-
niszter nyilatkozatával kielégítve látja ohaját
s eláll a további szótól. Baldácsai Jászku-
megye székhelyét nem Szolokra, hanem Kar-
czagra kívánja tétetni.

A tárgyalás folytatása holnapra halasz-
tatván, az ülés véget ért.

— Az osztrák-magyar általános
vámtarifát megállapító bécsi értekezlet eddig
két ülést tartott. Az eredmény arra enged
következtetni, hogy a vámtarifa kidolgozása leg-
alább is három hetet fog igénybe venni. Egész
új tarifát kell szövegezni, mert a most fenn-
álló számtalanszor toldozott, f. l. dozott conglome-
ratum igen sok képtelenséget foglal magá-
ban; a hol a vámtételeket nem változtatták
is, ott is új szöveget kell szerkeszteni.

Minden legcélszerűbb változtatás hosszú
vitákat idéz elő, mert az osztrák kormány kép-
viselői mereven ragaszkodnak a fennálló szö-
veghez. Az eddigi két ülésben alig három osz-
tályt intéztek el, pedig ezek nem is oly je-
lentékenyek.

Matlekovics osztálytanácsos holnap vagy
holnapután Budapestre jön, jelentést tenni a
kormányának.

Bécsi lapok azon állítása, hogy a bank-
ügyi tárgyalások július 15-ig el lesznek intézve,
merő találgatás. Sok időt fognak igénybe venni
az osztrák nemzeti bankkal folytatandó alku-
dozások, azután pedig az illető törvényjavasla-
tok, az alapszabályok szövegezése stb.

ezt mondani fogja a világ) a nagysád iránta
érett ellenszenv miatt.

Ha a grófú követni akarja tanácsomat,
most abbanhagyja a dolgot, elhagytja a világ
előtt Nives kisasszony megszökését s bevárja
a közelálló nagykorúság idejét. Ha ekkor nem
jelentkeznék a leány, nagysád ügye jobb, meg
lehet egészen jófordulatot venne.

kkor teljes jogában állana nyomozást
indítani s a rendőrséget segélyre szölitni fel
akkor alkalmasint biztos okokat hozhatnánk
fel arra, hogy „képtelen” ön magáról gondos-
kodni, vagyonát kezelni. Ez adatokat hasz-
nunkra fordítanók. Lelkiismeretem is megnyu-
godnék benne. Fontolja meg mindezt aszso-
nyom, kérem fontolja meg jól.

Már megfontoltam, mielőtt ide jöttem
volna — felelte száraz hangon Nives asszony
— s még azt is fellettem magamban, hogy
semmi oly tanácsra nem fogok hallgatni, mely-
nek követése az én és leányom romlását von,
hatná maga után.

S nagysádnak tehát valóban az a
célja — ha ártatlan, ha nem Nives kisasszony
— mindenáron az a célja, hogy megkaphassa
mostoha leánya vagyonát.

En nem vagyonára áhitozom, melynek
illetetlenül kell maradnia. Csak évi jövedelmé-
nek élvezetét kívánom, férjem végakarata
szerint.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

PRCEMONTI VÁRKASTÉLY.

Regény.

Írta:

SAND GYÖRGY,

Első rész.

V.

(Folytatás.)

rövel kelle őt elvonszolni s külön kam-
rába rni. Ördög dühre, a mely rögtön jött,
ép olygyorsan mult el. Ekkor Mari tizenne-
gyedik évében járt. Azonnal meg akarta kez-
deni ujoncz életét, hogy apáca lehessen.
Nagy ehezen bírták megértetni vele, hogy
arra még igen fiatal és mielőtt az megtörtén-
hetné még sokat kell dolgoznia és tanulnia.
anult is majd egy egész éven át, de
majd emmi eredménynyel és oly ember mód-
jára, int kinek esze legkisebb fogékonyság-
gal sem bir komolyabb foglalkozásra. Tanító-

Magyar lapok szemléje.

A „Hon” azt hiszi, hogy az uszortörvény is baj, meg annak nem léte is baj. Az egyik nem szünteti meg, a másik szabadon fejteni engedti az uszort. Ez szomorú, de igaz. Hanem mégis tenni kell valamit. A mit az államhatalom itt tehet, csak az, hogy ott, hol adós és hitelező, hol a szerződő felek az állam közegeivel érintkezésbe lépnek, a kamatlábnak bizonyos mennyiségben, a jelen esetben 10 % -ban való megállapítása által gátot igyekszik vetni az uszornak. A többi aztán a társadalom dolga. Az állam már azért, hogy megszabja a kamatmaximumot, állást foglalt a kérdésben és követve ha nem is büntetendőnek, de becsületlennek jelenti ki az uszort. A bíró eddig lelkiismerete ellenére és pirulva volt kénytelen megítélni a legszemérmetesebb követeléseket, melyekkel megnyomorította, földönfutóvá tette az adóst. Ezután nem lesz így. Persze, az uszora elbukik, ha vesztély fenyegeti — mint a varangy a göröngy alá. De mikor jót remél a leendő új törvényről, azon reményről is vezeteti magát, hogy a társadalom is megteendő a magáét, hogy munkakedv és takszerekség lábra fognak kapni nálunk. És főleg nagy nyomtatékunkat tartja a javaslat intencióinak elérésére a bank felállítását, mely a pénz könnyebben hozzáférhetővé téve, háttérbe szorítandja az uszornak nevezett zsebvágó mesterséget.

Az „Ellenőr” a hármas szövetséget hasonlónak tartja Ahlterom kapitány öltözékéhez. E bator katona egy készülékbe mutogatja magát, melyben meg nem ég és ő sem sül meg benne. Csak az hiba benne, hogy míg a tüztől magára srófolgatja, hát akkorra elég nélkül a ház s akár az egész város s ő be nem mehet a tűzbe; de annyi haszna van a készüléknek, hogy ember legyen, a ki megmozdul benne, ha csak rúddal nem emelgetik. Telibeszélik a fejüket, hogy ebben nem égünk meg a keleten. Ugy tetszik azonban, mintha ennél sokkal alkalmasabb volna azon cél elérésére, hogy ne mehessünk oltani, mikor majd és s kigylulhat a saját fejünk felett a ház, el is hamvadhat, mire le bírjuk vetni, ha nagyon belegombolkozunk. Ha az orosz politika takarodót fuvat is s ugy látszik, hogy a tüzmentő készülékbe szorultak is kikerültük ez egyszer a megfulladást, tán nem lesz felesleges fontolóra venni azon előnyöket, melyeket azon helyzet nyújt, mikor az ember nem a tűz közepéből egy gépezetbe préselve készül ottan is, de a tűzön kívül egy jó vizipuskával dolgozik.

A „Nemzeti Hírlap” nem tartja lehetetlennek, hogy a „Hon” és „Ellenőr” gyanúsításai, ha nem is az egész független szabadelvű párt, de annak néhány tapjaira nézve valósággá fog válni. De csak egy esetben. Ha a félhivatalos folytatják azt az elkecsereget üldözést, melyet a dissidensek ellen megkezdettek, ha tovább is azon gyűlölettel támadnak ellenük, melylyel a servilismus a világ kezdete óta a független gondolkodás ellen viseltetni szokott: akkor, nem lehetetlen, hogy fognak akadni köztük egyesek, kik a kormány hívei által átüldöztetik magukat, a szélső balra. Meg van ugyan győződve, hogy a dissidensek tulnyomó része ez esetben is tudna distinguálni a személyes és dologi motivumok között és nem fordulna el a helyesnek tartott politikától csak azért, mert annak oly védői is vannak, mint a „Hon” és „Ellenőr”, — hanem azért a lapok is bölebben, hazafiasabban, s a kormányra és kormánypártira nézve is hasznosabban cselekednének, ha mérsékelnek dühöket, mely a támadt szakadást csak elmérségetheti.

A „Pesti Napló” ma hiszi a békét. Talán főleg azért, mert nagyon óhajta. Ma reméli, hogy Oroszország is szerényebb lesz követeléseiben. Kívánja, hogy Németország közvetítsen ismét közte és köztünk, s ilyformán oly megállapodások jöjjenek létre, melyekhez Anglia és a Porta is szegődhetnek. Mert diktálni többé Angliának és Törökországnak nem fogunk. Italia pedig és Franciaország inkább hajolnak egy nyugati hármas szövetséghez, mindsem hajolnak arra, hogy a császárok megállapodásaihoz ezentúl is hozzá járulhassanak. A mi a békekilátásokat ma még emeli, az a török kormány eljárása, hogy maga, önként ajánl fel hat heti fegyverszünetet, és amnestiát a felkelőknek, s hogy dolgozik egy alkotmányon, mely szabadságot adjon népeinek. De a mi ennél is aligha nem fontosabb, az, hogy immár Konstantinápolyban nincs olyan rémséges pénzsűk, és hogy Anglia gondoskodik arról, hogy Egyiptom alkirálya is, megtegye szultánjának, a mivel tartozik, megadja ha kell, a hadi segítséget. Ily változott körülmények igen békéltetően hatnak a háborúsan felizgatott idegekre, s ha Európa a békét elhatározta, akkor Szerbia és Montenegró nem fognak sokáig hadat viselni.

KÜLFÖLD

Kolozsvár, 1876. jun. 10.

A berlini „Prov. Corr.” hivatalos jelentése szerint az északi hatalmak javaslataikat egyelőre nem közlik ugyan a portával, de azért,

ragaszkodnak azon czélokhoz, melyek a berlini tárgyalásokban szem előtt tartottak. E czélok elérésére a hatalmak újabb értekezleteket fognak tartani. Hol és mikor lesznek az értekezletek azt a hivatalos közlemény nem mondja, de hozzá teszi, hogy Sándor és Vilmos császárok a jövő hetet Emsben együtt fogják tölteni. Együttal a császár kívánatára Bismarck herceg is megszerzi szabadság idejét, a mint már jelentettük.

Andrássy gróf szintén nem távozik uralkodónk oldala mellől; igen valószínű, hogy a három kancellár ismét személyesen fog egymással találkozni, vagy pedig Angliának régi terve, hogy európai konferencia tartassék, fog elfogadtatni. Egyelőre azonban valószínűbbnek látszik az, hogy az északi hatalmak vezérálamférfiai egymás között fognak egyetértést létesíteni.

Egyebekben a lapok főleg Abdul Aziz halálával foglalkoznak. Azt kutatják: öngyilkosság vagy gyilkosság forog-e fen, s a francia politikai körökben csaknem általános gyilkosságnak tartják azt. A „Mon. Un.”, melynek Decazes herceggel összeköttetései vannak, nyilatkozik kimondja, hogy az ex szultán, agyon szúrták. A lapok kiemelik, hogy Abdul Aziz az új szultánnak azt írta, hogy egész visszavonultabbá, hogy keleten öngyilkosság fölötté ritkán fordul elő, s hogy Abdul Aziz sokkal gyámoltalanabb ember volt, semhogy öngyilkossá tudott volna lenni. Különb ez a kérdés talán örökre sürü homály fogja borítani. Annyi tény, hogy Murád kormány a gyilkosság gyanúját mindenáron elhárítani igyekszik magáról.

Az angol-orosz viszonyokról a lapok még mindig olyan közleményeket hoznak, melyek a két kormány törekvései közt határozott ellentétet mutatnak. Így például az elég megbízható „Moniteur Un.” ezeket írja: „Az ellentét, mely az orosz és angol politika közt létrejött, ma ugy látszik állandóvá kezd válni. Egy részt azt mondják, hogy a szerbek azon jellemző magatartásukban, melyet a portával szemben elfoglaltak, orosz részről újabban bátorítást nyertek; másrészt bizonyos, hogy az angol kormány a hercegovinai török csapatok főparancsnokának pénzt bocsátott rendelkezésére, mi közben az angol hajók a lázadóknak szánt lőszer partraszállítását megakadályozták, s egyuttal hadiszereket hoztak a törököknek.”

A „Köln. Ztg.”-nak Berlinből következőket sürgönyöznék: „Értesült körökben azt hiszik, hogy Anglia [komolyan folytatja hadikészülődéseit, s ha Oroszország Konstantinápoly ellen akarna nyomulni, az angol haderőt találán utjában. A Középtengerre küldött hajók arra is ellátva legénységgel, hogy szükség esetén a Konstantinápoly előtt állomásozó török páncélos hajóhadat csatakéhez állapotba helyezzek; minden eshetőségre kiadattak a parancsok.” Végül megemlítjük egy francia lap azon hírét, hogy Murád szultán a császári testőrséget, mely 21 gyalog, 8 vadászszázalából, 30 lovas századból s 15 ütegéből áll, Hercegovinába akarja küldeni. A török hadseregnek ezen legjobb csapatai kétségkívül nagyjelentőségű változást idézhetnek elő a lázadás folyamában.

Szerbia helyzete most igen sajtáságos. Egyfelől azt látjuk, hogy Szerbia egész feyvertogható népe ott áll a határokon, a kis államocsa a legulsóabb feyverzetet öltötte magára, más részről meg okvetlen be kell várni, hogy a hatalmak mily állást foglalnak ela legujabb eseményekkel szemben. Szerbia igen pörül járhatna a hadüzennelt, ha az izolált Oroszország nem mehetne segítségére. Risztics tehát apró fogásokhoz folyamodik. Azt akarta, hogy Milán tartson nagy szemlét a sereg felett, s f. h. 8-ára (tehát mára) menjen egész táborokarával Zoprijába. Ez az ártatlan mulatság pár napig eltarthat, a hadipárt belenyugszik; és aztán . . . akad más ürgy a halogatásra, tisztul a helyzet egyik vagy másik irányba, De az ilyen feyveres békét a kimerült Szerbia nem fogja soká elbirni; ha Oroszország pár nap alatt nem mond döntő szót, Szerbia beleugrik az örvénybe, mely aztán igen végtetes lehet ránézve.

BELFÖLD.

Szászváros, 1876. június 6.

(Papválasztás.)

A szászvárosi ref. egyháznak mai napon tartott teljes közgyűlésében június 18-dikára tüzetett ki az első papi állomás betöltése.

És pedig — miután ezen egyháznak azon régi jogát, mely szerint az első papi állomást minden hosszas pályázat nélkül, egyszerű ki nevezés vagy candidatió útján is betöltheti, az 1862-ik évi Gen. Synodus is meghagyta — még a május 14-kén tartott kebliegyháztanács-gyűlés azon biztos reményben, hogy csak az egyház közöhojának tesz eleget akkor, ha egy intézkedik, hogy mostani kis papja egyszerű áttétel útján választassék meg nagy pappá, meghatározta mikép t. Ince János urat, ki mind egyházi tisztában tanusított buzgó, lelkes fadorozása, mind jellemtisztasága által közseretetet vívott ki magának, egyszerű áttétel fel-

kiáltás útján megválasztás végett fogja az egyházi közgyűlésnek ajánlani. Mi remélhetőleg elfogadtatván, ezen választás megerősítés végett a f. t. püspök urhoz fog tisztelettel felterjesztetni.

Egy szászvárosi választás.

M. Váásárhelytt, 1876. jun. 8.

(A törvényszéki elnök bucsuja.)

A marosvásárhelyi kir. törvényszék elnöke, dr. Damokos Antal, ma délelőtt vett bucsut az összes személyzettől.

A bucsu egyszerű szavai, körülbelöl ezek voltak:

„Tisztelet pályatársak!

Négy és fél éve, hogy e kir. törvényszék vezetését — igen nagy aggodalmak között, de mégis reménnyel — átvettem. Aggódttam, midőn tekintém a teendő köppant halmazát; aggódttam, midőn elgondolám: vajjon legyőzhetők e az előttünk álló akadályok! — De aggodalmam az idővel tűnt, mert megnyugvással lát-tam, hogy e testület minden tagja mily önfeláldozással küzd és munkálkodik. Így, czélt kellett érnünk és ma büszkén tekinthetünk vissza a multra, a kivívott sikerre, mely mindnyájunkkal közös.

Reményeim is teljesültek. Reméltem, hogy az önök bizalmát, rokonszenvét és barátságát megnyerem; reméltem, hogy azon kapocs, mely bennünket összetart, nem lesz csupán egy hivatalos kötelék, hanem lesz a barátság tartós, szilárd láncza, — és reményemben nem csalokoztam; amugyszerőnyen távozttam volna el önök köréből, így: birom önök rokonszenvét, barátságát, melytől semmi hatalom meg nem foszthat. Fogadják hálás köszönetemet kitaró munkásságukért, támogatásukért, nyílt, őszinte ragaszkodásukért, mely által résm nézve szolgálatot oly kellemessé tették s engedjék azon óhaját nyilvánítanom, hogy azt a benső, barátságos viszonyt, mely közöttünk kötöttet, a távol nem fogja gyöngíteni.”

Egyszerű szavak ezek, mert az őszinteség és igazság is egyszerű. A kik ismerik azt a viszonyt, mely a m. vásárhelyi törvényszékelnöke és a testület között volt, azok előtt igen természetesen tűnhet föl, hogy a testületnek nem egy komoly tagjánál, a nyomott kedélyt könnyű szorított ki a szempillákra.

A testület nevében Hildebrand József tiszéki bíró következő szavakkal vett bucsut a szeretett és becsült főnökötől:

„Részembe jutott azon keserű pohár, hogy neked, szeretve tisztelt elnökünk, ezen testület nevében bucsudat fogadjam és azt viszhangoztassam. Veszteségünkben eredő nagy fájdalomnak esetelni erőm nincs, képességem gyaneg, — de, ha e testület egyes tagjainak lelkébe tekintesz, magad láthatod azon mélylehangoltságot, mely uralkodik rajta azon perc óta, midőn tudomásunkra jutott azon legfelsőbb intézkedés, mely szerint neked — testületünk fejének és koronájának — minket el kell hagy-nod, nekünk téged vesztitünk kell. Ezen veszteség fájdalmában sokan osztoznak, mindnyájunké közösen a veszteség, e, egyenként mindnyáján bírjuk azt egészen is”, s az általános közérület méltányolja veszteségünk miatti fájdalmunkat. Azon reményben keresünk vigaszt, hogy e szervezés folyamán visszanyerünk téged, kinek távolban minden léptetre áldást óhajttunk s óhajtjuk, hogy most elhagyott helyedet rövid idő alatt ismét elfoglald.”

Ezen igaz, őszinte és a törvényszék minden tagjának érzését tolmácsoló szavak után a testület, főnökét lakására kísérté, hol minden egyes tag egyszerű kézzorítással vett bucsut tőle, az a néma kézzorítás nem a szokásos bucsu, hanem az őszinte fájdalom kifejezése volt.

Reméljük, hogy a derék testület rövid idő alatt a viszontlátás és visszanyerés fölötti örömet fogja néma kézzorítással kifejezni szeretett és tisztelt elnökének.

— z —

A „Viktoria” társaság

részvényeseihez a következő körlevelet intézte:

A legutóbbi időben társaságunk ellen egy rendszeres izgatás indult meg bizonyos jól ismert oldalról és ezáltal s a minden színezetű hírek között, melyek majd utazó ügynökök, majd a napi sajtó selejtes része által terjesztettek, állandó, bár különféle módozatu rovat volt: társaságunk feloszlása, majd végelszámolás, majd más társaságba beolvadás, vagy azzal egyesülés alakjában, kellett volna ezen nagy horderejű eseménynek megtörténni, melyet ügylátszik némelyek sováron vártak. A legutóbbi két nagy tűzvész Váásárhelytt és Kolozsvárt nem reméljő ik alkalom volt a hírek terjesztőinek s ujult erővel és még mohobban láttak rágalmaik terjesztéséhez.

Nehezünkre esett e rossz akaratú hírek terjesztésével szemben azonnal a nyilvánosság előtt fel nem lépni, azonban egyfelől azon bizalom, melyet 10 éves fennállásunk és sikeres működésünk ország-világ előtt ismeretes volt-ba helyeztünk, másfelől azon körülmény, hogy

az épen közlegő közgyűlés határozmányalegkiáltóbb bizonytságot fognak a hazug hírek terjesztőivel szemben szolgáltatni, visszatartott mindeddig, azon híreket, mintha a „Victoria” biztosító-társaság akár feloszlana, akár más társaságba beolvadna vagy azzal egyesülne, nyilvánosan és leghatározottabban megczafol-ni. Most már a mellékelt 1875 évi zárszámlánk és vagyon-mérleg úgy a hozzájuk csatolt közgyűlési jegyzőkönyv kivonatok megfogják önt győzni arról, hogy ilyesmire nem is vagyunk semmi tekintetben utalva.

Társaságunk, mely tíz éves fennállása alatt nyolczmillió forint körül fizetett károkat, az utóbbi három év alatt veszteséges üzleteredményeket mutatott ugyan fel, de életképességének és belső erejének legfőbb bizonytsága épen a veszteségek megbírása, nyílt feltárása és őszintén bevallásában rejlik. Az utóbbi terhes három év alatt, midőn mellőle sorban dülték ki a társaságok, a „Victoria” híven és rendületlenül megállotta helyét s a közbizalomnak mindig és mindenütt megfelelő, rendeltetésének az elemi csapásokkal szemben változatlanul megfelelt.

A kereskedelmi törvény minden részvény-társaságnak ujbló szervezését követelvén, a „Victoria” is eleget tett e kívánalomnak s május hó 30 és 31-én tartott gyűlésein nevezett törvény alapján és rendelményei szerint ujbló alakult. E tény a társaság egy nagy horderejű és fontosságú reformmal hozta kapcsolat-ba, szakítván a biztósító társaságok avult traditioival, mely szerint a vagyonban oly tételek is szerepeltetnek, melyek részint csak képzelti vagyonnak nevezhetők, részint épen nem értékesíthetők. Bárha az ilyeszerű vagyontételeknek vagyonul vételét az új kereskedelmi törvény is megengedi, a „Victoria” az első biztósító társaság, mely mérlegéből az ily, csak képzelti vagyon képező tételeket törli, abban csakis azon tételeket szerepeltetvén, melyek kétséghelyenhatlan realis értékkel bírnak.

Azon tömeges leírások, illetőleg tartalékba tételek, melyek összege, mint a mellékelt kivonatból méltóztat látni, a másfél milliót meghaladja, a névleges vagyonnak számszerint tetemes alábbeszáltságot eredményezik ugyan, de legalább megnyugtató képet nyújtanak a biztósító közönségnek a tényleges vagyon megítélhetésére nézt, míg az eddigi s a más társaságok által jelenben is gyakorolt vagyon összeállításai rendszer mellett a nem szakértő közönség soha sem lehet tisztába az iránt a számok összekuszált tömegéből, mi a tényleges és mi a csak képzelti érték. Ugy hisszük, ezen általunk kezdeményezett új rendszer nem fogja eltéveszteni jó hatását a biztósító közönségre, mely józanul inkább támaszkodik a tényleg kimutatott vagyon biztos alapjára, mint a milliókkal játszó képzelti nagyságok festett falára.

Szükségesnek láttuk önöknek ezen tényeket kissé hosszasanban felfejteni, az okon, mert a reményeiben megcsalozott irigység és roszakarat — látva társaságunk rendületlen fenállását — bizonyára nem mulasztandja el most meg ellenünk igató tényezőül azon körülményt hozni fel, hogy alapitókunket tetemesen leszállítottuk. Pedig minden szakértő előtt világos, hogy ezen mivelet által helyzetünknek nagy mértékben javított, előnyösen külsőbűzünk a biztonság megítélhetése szempontjából azon társaságoktól, melyek a régi rendszert követelve, vagyonukban képzelt értékeket is szerepeltetnek. Tagadhatlan, hogy ezen leírások által első pillanatra részvényeseink vesztenek, de ellenben biztósítottaink annál nagyobb megnyugvást meríthetnek azon tényből, hogy a társaság vagyon állásával teljesen tisztában állnak s tiszta tételekkel vehetnek számot.

Az előre bocsátottak kapcsolatban bizalommal kérjük önt minden ellenséges és roszakaratú áramlattal szemben határozott állást foglalva, részvényest és biztósítót saját maguk érdekében intézetünk tovább is jókaratu pártolására buzdítani s maga részéről is megtenni mindent arra nézt, hogy a „Victoria”, mint hazai társaság tovább is sokáig éljen és virágozzék s létezésé második decenniuma küszöbén új erőre kelve, folytathassa a közvagyon megóvására czélzó munkálkodását.

Teljes tisztelettel

a „Victoria” biztósítótársaság igazgatósága vezérigazgatója:
Wagner. Szász.

A vajda-hunyadi vár

restaurálásának története.

(Folytatás.)

A művész és hazafi halála után a vajda-hunyadi vár restauratója hazafiátlan és lelkiismeretlen kezekre jutott.

Steindl Imre pesti építész és műegyetemi tanár még az évben kinevezetett a várépítésének, s a helyett, hogy a rendes kerékvágásban a megkezdett építkezést folytatta volna, mindent halomra dönteni igyekezett; a restaurató tervei helyébe, a Schulcz Ferencz és a „Wiener Bauhütte” lapjai után egy újat tált össze, melyet a „bécsi világkiállításán” nem szegyenlettel kiállított mint sajátját és

reá arany érmét venni, a méllí, hogy az előbbi két tervet, honnan az övét másolta, szintén kiállította volna.

Mindazon utjítások és váoztatások, melyek Steindl építész tervében előfordulnak, a vár eredetisége megmontására a restaurató haladásának megakadályozásáért történtek.

Halomba döntvén Schulcz Ferencz terveinek minden szép és eredeti esmét, egy uszályos „Költségvetést” készített gy és fél millió o. é. frtig, ezenkívül előrendem látható esbetezősekre négyszáz ezer frt o. é.-ben irányozván elő s így majd telje 2 millió frtot kért a várépítkezés befejezéséért.

Steindl Imre tervezete vetköztetvén a várat középkori eredeti jellegéül, sallangos és túlerhelt; ebből ered, hogy a építkezésnél is, a mi alatta történt, mind félég és befejezetlen, nem a styl korának megfelel. Ebből származik az is, hogy a Schulcz Ferencz alatté-irányzott 500,000 frt o. é. heett általa majd egész két millió frt o. é. levé az ő „Költségvetésében” kimutatva, természetesen, hogy a mai viszonyok között azt okoz, hogy a vár teljesen el nem készülhetett.

Az építész maga, Steindl Imre semmi érdeklődéssel nem viseltetett az gyírát kezdettől fogva, mert 1870 egész 1/4-ig bezárólag az építkezést, volt olyan év, Igy csak egyszer és ha többször egy évben ugy csakis háromszor és mindig csak egy-két napra látogat-ta meg.

Megbocsátható volna, leflább részben hanyagsága, ha egy elismert és megbízható szakértőt állított volna az építkezés élére. De a helyett megtett egy gyermek művezetőnek; ki minden elméleti képzettségis tudományhiányában, még a gyakorlati tén sem bir elégendő képzettséggel; ki még izetési nyugtáit” nem birta és birja hibajólkül megírni, de csak leírni sem semmife nyelven: ki Schulcz Ferencznél mint másó csupán kegyelemből volt alkalmazva: ő reáruházta az egész várépítkezés technikai kivitelét fel nem fogható okokból.

Igy nem is csoda, hogy az ujdón sült művezetőnek szakértelem hiányban ide-oda kapkodása a vezetése alatt történt munkálatokon, mindenütt szarvashibaként tűrt fel és helyrehozhatlan hibákat ejtve a várépítkezésen, tetemes károkat okozott az államnak és aminek.

A várépítkezés vezetője felomáoszt évenként 15,440 azaz tizenöt ezer négyszázmegyen forintot o. értékben, eltintve és meg nem említve sok egyéb apró és fölösleges kiadást, mint például az egyik í számadásban megjelölhet 10 „fénymázst (Schuhwix)” egy hónapra a két várbeli ló körmenek tisztítására. Vagy, hogy az üdvölvöldezekre szántpuskaport mázsa számra hordókka hozatták és azt nem a vár részére használták l; hanem eladták jó pénzért az oláhtemplomnak az ünnepi alkalmakkor tartatni szokott lövöldözésekre, de e pénzt a számadásban seh ki nem mutatták. Vagy, hogy az építkezésél használt áll-lásfából a mennyi tetszett feltölttek, noha az még használható volt és a tűfánál minden esetre nagyobb értéket képvisel.

(Folyt. köv.)

Az elégett ugrai ev. ef. egyház érdekében.

Nemes Udön, tanár uöl Marosvásárhelyről 3 forintot vettünk a következő sorok kíséretében:

M.-Vásárhely, június 8-án 1876.

Tekintetes Szerkesztő!

Igen leverőleg hatott reá azon szomorú eset híre, mely az ugrai ev. ef. egyháznak a tűz által történt súlyos kára vonatkozott; ugyanis a nevezett egyháznak olyó év ápríl 1-én este 9—10 óra között, összes épületei a pusztító lángok martalécai lőne. A kár annál érezhetőbb, mivel a nevezett egyház a végzett által reá mért veszteséget örejeén kiépülni a szó szoros értelmében képte. Szegénységének illusztrálásául szolgáljon ann körülmény fölemlítése, hogy épületét sem iztositthatta a tűz ellen, mivel az ezért járó j, jövedelméből ki nem telt s hogy egyéb adásait fedazhette, az csakis a hívek érdem kik szívvel, lélekkel egyházuk javára, fólvágzására működnek. A közelebbi időben ér nagy csapás azonban a különben is szegény hívekre nézve sokkal jelentékenyebb, hogy semazon akadályokat, melyeket a sors cselekvést terére zudított, elhárítani képesek volnának mert itt nem egy-két épület; hanem az egyház összes épületei helyreállításáról van szó. Égett templomuk, a torony két harangjával a papi lak, csűr, istálló, gabonás az alatta tezett pincével, sőt maga a lelkész is iger érezhető károkat szenvedett. A kár 4000 forintra van becsülve!

Ily körülmények között előszehető, hogy az ugrai ev. ref. egyház mily álságos helyzetbe jutott s mennyire igényli mindnyájuknak segélyét. Tegyen kiki erejéhez lőest, adakozunk uraim!

Részemről ez uttal három orinttal járulok az ugrai ev. ref. egyház szavedett káraitnak részben fedezésére, kérve a kintetes szer-

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1876. június 9.

— **A budapesti szedőknek** nem tesszük az adófelügyelők kinevezése. Tegnap a sajtóhírek miatt egészen újra közölte a hivatalos lap a névsort és ma közli a helyreigazításnak helyreigazítását, e szerint tegnap közleményünk is, ha ugyan nincs sajtóhiba az újabb helyreigazításban, oda módosítandó, hogy a n-szebeni adófelügyelő helyettes állomás még betöltetlen és Trandafér M. S.-Szt.-Györgyre, — Petykó Géza Brassára — és Szilágyi Márton Segesvárra nevezettük ki adófelügyelő helyettesekké. Noha még a minisztereknek sem áll hatalmukban kikerülni a sajtóhírből, akkor mit tegyünk mi árva vidéki újságírók, kiket már idegessékké tett e speciális elemi csapás?

— **A m.-vásárhelyi tűzvész** oltásánál kifejtett tevékenységért, a katonaság közül többen kitüntetésben részesültek. E kitüntetéseket a hivatalos lap mai száma közli. E szerint a király Schaffler Vilmos 2. oszt. századosnak a katonai érdemkeresztet; Simon László őrmesternek, Folt György szakaszvezetőnek és Bottai István színművész őrmesternek, (valamennyien a 62. sz. Lajos bajor herceg gyalog ezredében) az ezüstérdemkeresztet adományozta. Továbbá elrendelte, hogy Strnad József ugyanazon ezredbeli főhadnagynak, a legmagasb megelégedés kifejezése tudtul adassék.

— **A sétatéri** egylet e hó 15-én közgyűlést fog tartani a városi tanács termében. Az egyletnek, mint halljuk, tisztességes jövedelme van, s ennek dacára a kezelése és felügyelete alatt álló sétatér területén bizony alig látszik meg, hogy a kezelő egyletnek felesleges a pénze. Egy művelt város sétatere nem ilyenképpen néz ki, hol csak a természet szabadság munkájának köszönhetni, mindent mi szép. Hol vannak a virágtáblák, melyekkel minden lépten találkoznunk kellene, ha a gondos pázsitolás, a fák műértő kezelése? Mindezeknek mi nálunk híre pora sincs, s csak az egek s a háladosat anyaföld szivességből látszik sétatérnek e hely. Nem tudjuk, összeférhetők-e tartja a város saját méltóságával, hogy egyetlen sétatérnek még csak műkertészre se legyen, de annyi bizonyos, hogy e kedves hely állapota szegénykezve beszél az idegeneknek fejletlen izlésünkről, melyet falusias nyerseségből a nagyobb városok közkertjeinek pompája még nem tudott kimozdítani. Pár évvel ezelőtt a sétatérre tapasztalható volt olyan valami, a mi reményt keltett szakavatott kezelő iránt. Virágtáblák keletkeztek s kezdett a műkertész kezének nyoma látszani. E kerteszt sajátságos okokból elűzték, s most vagyunk, úgy mint övtizedekkel ezelőtt. Kérve-kérjük az egyletet és a városi hatóságot, helyezze olyan állapotba e ritka természeti adományokkal díszeskedő helyet, hogy az idegenek előtt is becsületünkre váljék.

— **A „Tolonecz”** Tóth Edének kétségtelenül legkitünőbb színműve, sőt elmerjük mondani, drámai erő és kivétel tekintetében a magyar színműirodalom leggeniálisabb terméke, ma fog előadni színpadunkon. Különösen felhívjuk olvasóink figyelmét az előadásra, habár némileg mi is aggódunk a siker felett. A „Tolonecz”-ot D. Boér Emma asszony fogja személyesíteni, de az érekeidat elmaradnak s ez nagy hátrány. A darab legtöbb drámai erőt és művészetet igénylő legelső Ördög Sárát Kovácsné fogja személyesíteni. Előre is sajnáljuk Mravcskának, félf, Kassai el fogja ejteni komolyabb oldalait, szóval e darabbal szembeni színházunk a szereplőkben szegénynek tetszik előttünk. Nem akarunk azonban előre ítéletet mondani, a következők meg lehet megegyeznek, de a közönségnek ismételt ajánljuk, ne mulassza el e rendkívüli elmealkotást végig nézni.

— **Conrad Mór** szász nemzeti ispán a m. k. miniszterelnök felhívása folytán tegnapelőtt Budapestre utazott.

— **A „Magyar Polgár”** „nyílása” Krecsányi Sarolta asszony lovagjává üti fel magát s védelmébe veszi őt a „Kelet” erre vonatkozó szerződési hírében tett azon megjegyzése ellen, hogy t. i. nevezett énekesnő ezelőtt pár évvel Kolozsvárt nem valami nagy diadal vendégszerelt s ezt valótlanul névvel. A „M. Polgár”-ra már először rásütöttük a ferdtetés, elcsavarás tényét, semhogy jelen ráfogásával szemben a közönségre kellemes hivatkozzunk, mely jól emlékeztethet rá, hogy nevezett színésznő nem valami nagy sikerrel vendégszerelt volt, a mit különben a „Nyilas” is megerősít, mikor azt állítja, hogy K. S. assz. kérdéses vendégszerelése alkalmával beteg lett, tehát beteg nem arathatott valami brilliáns sikert. A mi pedig azon megjegyzésről illeti, melyben a „Kelet” kérdésben forgó egyszerű visszaemlékezésével szemben azt mondja, hogy: „a „Kelet” nagyon rossz szolgálatot tesz színházunknak az olyan megjegyzésekkel, melyek az igazgatóság áldozat-készségét csak lankasztják” — erre az a feleletünk, hogy soh se pharizeuskodjék „Nyilas” uram! Annak a „M. Polgár”-nak, mely csak egy pár nappal ezelőtt is az ujonszerződött barytonistára, mielőtt még hallotta volna, azt mondta, hogy az a dr. am a székelyi fog

működni; annak, a ki ugyanakkor drámai primadonnákra a lehető legudvariatabb megjegyzést teszi; a ki folytonos csipkedéseivel számos olyan tagot ázott el, kiknek helye ma is betöltetlen; egyszóval annak a „M. Polgár”-nak legkisebb joga van eljárásunkért predikációkat tartani. Ha K. S. asszony kedvezőbben fogja bemutatni magát ezuttal s ha megfelel a kolozsvári színpad alkalmával s ha megfelel a kolozsvári színpad igényeinek: mi leszünk az ajzások, kik ezt el fogjuk ismerni s mindannak köszönetet mondani, a ki megérdemli. Addig azonban, sem előleges reklamot nem csapunk, sem a „M. P.” kedvéért a közönséget meg nem szavaztatjuk a felett, hogy mennyiben tetszett neki 4 évvel ezelőtt kérdéses énekesnő.

— **A „Kolozsvári Dalkör”** táncz-csal egybekötött első nyári dalestélyt július 1-én fogja megtartani, melyre már is nagyban készülődnek az egylet is, a közönség is.

— **Kolozsvár** városában az országos és katonai kórházak beosztásával az elmúlt máj. havában a városi főorvos hivatalos kimutatása szerint az elhaltak száma 151, u. m. a férfi nemből 75, a nőnemből 76. ezekből halva született a férfi nemből 4, a nőnemből 2, kiskorúak a férfi nemből 46, a nőnemből 44, nagykorúak a férfi nemből 25, a nőnemből 30, összesen 151. A kórosetekre nézve legnagyobb számmal kanyaróban (veres himlő) haltak el u. m. 42. — tüdővészben 21, heveny és idült hurutban 19, különféle szervezeti lobos betegségekben 14 — beleszámlálva 4 csak is kiskorúknál észlelt ronszoló torkolok eseteket is, aggság miatt 11, életgyengeség 9, — aszkorban 4, ugyanannyian hagymázban, rángások görcsben 3, ugyanannyian vízkórban és rákban, görvélyben 2, genyverben, febr. puerperalisban, sárgaságban, üszök, aorta elégtelenség, agyszélhűdés, villanymégzés és ónakasztás miatt 1 — 1, önmegölés 2; rendőri bonczolat 3.

— **A kolozsvári** m. k. állami tanító-képző-iskola június 11-én a tanítóképző helyiségben (Lázárkert) délután 4 órakor kezdendő Önképzőkori zárúnnepélyt rendez a következő műsorral: Első szakasz: 1. Hymnus, éneklő képezei dalkör. 2. Titkári jelentés, Salamon F. III. oszt. növ. által. 3. A vén cigány, Vörösmarttyól, éneklő képezei dalkör. 4. Quartett (Andante és Menuetto) Mozártyól. (1. hegedű) Lukács J., (2. hegedű) Ungur P., (Viola) Osztián A., (Violoncello) Fekete J. III. oszt. 5. Szavals, Tarcsafalvi A. II. oszt. növendék által. 6. Magyar népdalok, („Szépen mosolyg”) éneklő képezei dalkör. 7. Egyveleg „Portici néma” dalműből, zongorán 4 kéze. Lukács J., Fekete J. III. oszt. 8. Templo-mi kardal (Zwissigtió) éneklő képezei dalkör, orgonán kíséri: Szabó László II. oszt. 9. Magyar népdalok, 2 hegedűre és zongorán 4 kéze (1. hegedű) Lukács J. és Zöldfási G. III. oszt. (2. hegedű) Osztián A. III. o. Táljai Gy. I. oszt., (zongora), Szabó László és Mihályfalvi J. II. o. oszt. Második szakasz. 1. Szózat, éneklő képezei dalkör. 2. Duett „Semiramis” dalműből, hegedűre zongorakísérettel, Lukács J., Osztián A., Zöldfási G. Ungur P. Tánca P., Kriza S., Fekete J. III. oszt. Csibi T., Gál L. Bocz J., Váncsa Gy., Mihályfalvi J., Roth L., Székely D. II. oszt. Táljai Gy., I. oszt. 3. Az ifjú vágya, Schubert Ferencztől, éneklő képezei dalkör. 4. Quintett, Mosártyól (Andante Menuetto) (1. hegedű) Lukács J., (2. hegedű) Ungur Péter, (1. Viola) Zöldfási G., (2. Viola) Osztián A., (Violoncello) Fekete J. III. oszt. 5. Népdal egyveleg, éneklő képezei dalkör. 6. Szavallat, Salamon Ferencz III. oszt. által. 7. „Propheta-induló”, Quintett, (1. hegedű) Lukács J. és Zöldfási G. III. oszt. (2. hegedű) Ungur P. III. oszt., (3. hegedű) Táljai Gy. I. oszt., (Viola) Osztián A. III. oszt., (Violoncello) Fekete János III. oszt. 8. Induló, éneklő képezei dalkör.

— **Történelem előtti idők** ből. Szász-Városból írják a „Tagelblatt”-nak: Soma Sophie kisasszony többszöri kutatást eszközölt Tordás (Szászvárossal egybe eső) község határára s számtalan leletet gyűjtött a történelem előtti korszakból, különösen pedig különféle szerszámokat, obsidian és tükökből és csontból készített szerszámokat. E siker újabb megújult kutatásra ösztönözte nevezett urhölgyet, miknek fontos föltedezések lettek eredményei. Ugyanis agyagedény maradványok többszöri előfordulása által figyelmessé téve, e nyomokat egy kis patak medrében egészen a Hunyad megyében fekvő Nándor és Nándor-Válya nevű falvakig követte, a hol aztán ismét három új lelőhelyre akadott a történelem előtti idők ből.

— **Dr. Szabó Lajos**, a híres kolozsvári orvos Szabó József fia Székely-Keresztura ment lakni és pályát nyitani. Reméljük, hogy a derék fiatal orvosnak sikerül a hozzá kötött reményeket igazolni s állandó lakója lesz Udvarhelyszéknek, hol hálás tár nyílik a fiatal orvosok számára.

— **Kovács Antal** a székely-udvarhelyi rom. kath. gimnázium igazgatója — mint a Baloldal hallja — leköszönt igazgatói állásáról.

— **Nyilvános köszönet.** T. Mendel Izrael ur 25 frtot o. é. adományozván a marosvásárhelyi önkéntes tűzoltó egylet alapjára.

alírt id. parancsnokság, kedves kötelességének ismeri e nemes árnyu adományért, hálás köszönetet nyilvánítani. Maros-Vásárhely, 1876. június 9-én. László Benedek, id. főparancsnok. Oroszlán István, id. titkár.

— **A dévai** m. kir. áll. realskolánál az évi zárvizsgák f. június hó 12-én d. e. 8 órakor kezdődnek meg, 18-án d. e. 9 órakor külön rajz- és tanszerkiállítás és 29-én innepély lesz, melyen az ifjúság dalköre működik közre dialogusokat, szavaltokat adnak elő s egyes iskolabáratok adomájából jutalmak osztatnak ki. Mindezekre t. c. születek, tanügybáratokat teljes tisztelettel meghívja. Déván, 1876. június 8. az igazgatóság.

— **A zsoboki márványbánya:** A „Föv. lapok”-ban olvassuk: Kalotaszegen (Erdélyben nem messze Kolozsvártól) van egy új márványbánya, melyből oly szép rózsaszín, sárgás, hamvas-szín, virágos, habos, babos márvány kerül ki, hogy mindenki bámulva nézi. Ha üzerek volna, már rég tele harsogtat volnának a reklámokkal a világot; de oly egyének, kiket midőn ismertetésre kérnek föl, azt felelik: csak nem dicserhetjük a magunkét! Pedig ha akad szerkesztő, ki úgy hirdeti a maga lapját, mint a magyar nép legkedveltebb közlönyét, akkor bizony a zsoboki bánya tulajdonosai is bátran elmondhatnák, hogy annak nemcsak a mi koronánk területén, de tán másból sincs párja, szingadzság és szépség tekintetében. A zsoboki márvány maholnap a szalonok egyik fődíszé lesz. Mike Lajos fedezte azt fel, előbb apró tárgyakat faragva belőle s később asztal-lapoknak használva; utóbb pedig Gyarmathy Zsigmond és Szepegy Lajos urakkal szövetségbe, hogy az ottani szep anyagot gyárilag dolgoztassák fel. A gyár most épül s a szövetség kitűnő buzgalma és értelmes férfiakból állván, különös gondot fordítanak arra is, hogy a szép anyagoknak ügyes szobrászok adjanak tesztös formát. Megrendelés már is bőven van. Nem rég Bácsa is egész szállítmányt küldtek, olyan asztallapokat, étagereket, szobor- és virágállványokat, oszlopokat, virágtartókat, melyek fejedelmi termekben is feltűnnek. Van ott néhány száz darab vékonyra fűrészelt márvány lap is díszterem benső falainak beburkolására, s az lesz csak az igazi díszterem, a hová e gyönyörű lapok jutnak. A gyár már e hóban meg kezd teljes működését s bizonyára oly híres lesz, mint a herendi porcellángyár. A bánya a föld felszínétől 12—15 méter mélységben van s benne az anyag három kilométer hosszúságában s negyven centiméter vastagságában fekszik, s ekkép négy-öt év alatt könnyen kiaknátható. Kár, hogy nem gazdagabb. A szomszéd községekre s Gy.-Vásárhelyt is van ugyan márvány-anyag, de már nem oly szép és feldolgozásra sem oly alkalmas, mint a zsoboki, melynek főbecsét páratlan volta képezi. Zsobok más tekintetben is érdekes lelőhely. Mike Lajosnak szép gyűjteménye van ott talált tárgyakból, minők barlangi medvekoponyák, kővelt oldalcsontok, őskori puhányok és héjanczok lenyomatok, pár kőkori fejszedarab, római faragványok stb. Zsoboki márvány valószínűleg lesz a szegedi kiállításra is. Ha lesz: bámulni fogja mindenki.

— **Nem rosz.** Küküllőmegyében egyik szolgabíró a lovai elkapta, úgy megijedtek az előtők ismeretén és a küküllőmegyei útszélre tévedt kavicsalomtól.

— **Jules Verne**, a természettani regények világhírű francia írója lengyel-zsidó, — legalább ezt írja egy sziléziai lapnak valaki Varsóból, a ki jól ismerheti a híres regényíró, mert egész életrajzát megírja. E szerint Jules Verne, mint mondtuk, lengyel-zsidó eredetű és Plockban született, hol a gimnasiunot tanulta. Mielőtt bevégezte volna gimnasiunális tanulmányait, 1847-ben, alig 20 éves korában Danzigba ment, hogy ott egy kereskedőházba lépjen be. De nem ezt tette, hanem elment Jénába, ahol aztán a többi zsidó ifjakhoz csatlakozott s tovább képezte magát. Hogy az 1848-iki zavarokban mennyiben vett részt: erről kérdéses levelező nem tud semmit, csak annyit tud, hogy nagy ísséggel kellett küzdenie, mert rokonai szegények lévén, nem támogathatták. Két évvel később aztán Párisban merül felismét, mint egyik francia miniszteriumban alkalmazott német és lengyel tolmács. Nemsokára ezután az írói pályára lépett. Valódi neve Olszevics.

— **A magyar tud. akadémia** június 5-iki gyűlésén megválasztattak igazg. tagokká: Dr. Pauler Tivadár, Than Károly és Lukács Móricz. Az I. osztályban tisz. taggá: Nagy János. Rendes tagokká: Vámbéry és Szilágyi Áron. Lev. tagokká: Dr. Barna Ignác és Dr. Goldziher. Külföldi tagokká: Ujfalvy, Fleischer és Ritschl. A II. osztályban: Lev. tag: Deák Farkas és Zlinszky Imre. Külföldi tag: Esquiron de Parieu és Kunik Ernő. A III. osztályban: Rendes tag: Dr. Schenzl Guidó. Lev. tag: Dr. Böckh János, Konkoly-Thege Miklós és Dr. Lengyel Béla. Külföldi tag: Broca és Decandole.

— **Abdul Aziz kincse és halála** világszerte a lapok egyik főbeszéd tárgya most. Nem tudva a bizonyost, többféle a hír. A „Turquie” szerint: sok pénzest ládát türesen találtak; de lettek börtönökben vagy nyolcz mil-

lioni értékű papírt. A „Vakit” azt írja, hogy Aziz anyjánál lettek négy ládát értékpapírral s nyolczat arannyal telve. Ezt az aranyat némelyek husz millió franknál többre becsülik. A pénzügyminiszteri unnaál nyolcz milliót helyeztek el a meghalt szultán kincséből. Arról, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság vetett-e véget a volt-szultán életének, természetesen szintén sokat beszélnek. Az „Agence Havas” szerint: törrel ölte meg magát, nem öllőval. A francia külügyminiszter lapja szerint: törrel ölték meg. Mig a tízenyolcz orvos jelentése, mely az öngyilkosságot megállapítja, tíz centiméter hosszú, élesre köszörült ollót és több sebet említ. Akárhogy történt: Abdul-Aziz életének végpontjál egészen illik az — olló, kivált ha női olló volt.

KÖZGAZDASÁG.

A talajt megmunkáló eszközök.

(Folytatás).

A szántás mélységére nézve megjegyzendő, hogy sekély a 8—10 cm. közép mély 14—21 cm. és mély 27—32 cm. — A 32 cm. mélyebben tett szántásokat már nem közönséges ekével végzik, hanem e végre más ugynevezett rigolirozó ekék vannak szerkesztve. Végre megemlítendő még az ekék sulya. Közönséges eke fa gerendellyel taliga nélkül 40 kg. taligával együtt, 13—22 kg. több. — Vidacs ekéje taligával együtt 65 kg. — Az egész vas ekék még a 112 kg.-mot is felül-mulják. Ramson mankós ekéje 122 kg.

Kézi eszközök közül az ekének az á s ó felel meg. —

Mint porlasztó eszközök, melyeknek főjellege, hogy ezek porlasztanak, de nem forgatnak, ismeretesek a soklábú eszközök. — Munkájuk az eke és borona között áll. — Ezen eszközöknek különböző nevei a következők: 1) Borona eke (extirpator). — 2) Csoroszlya eke (scarificator) 3) Porlasztó eke, 4) Magtakaró. — Lábaik száma, 3—11 között változik, leghasználatóbbak azonban, melyeknek 5—9 van.

1) Borona eke (extirpator) alapját egy fa vagy vas állvány képezi, melyen a kereszt gerendéjek állanak, melyen a kések vannak megerősítve egy vagy két sorban. — Ezen kések vagy lábak alakja különböző, egyenesek, görbék, ludláb alakúak, s mentől kötétebb talajba használatnak, annál inkább veszik fel az ék alakot. — A lábak száma 5—11 de legnagyobb elterjedésben, mivel legkönnyebben kezelhetők; az 5—7 lábakúak vannak.

Jelesebb borona ekék a, Colemann, Traiprain és Pabsjt féle.

2) Csoroszlya eke (scarificator) alapját ép úgy mint az előbbinek, egy fa, vagy vas kerék képezi, melyen, az 5—9 számra menő lábak vannak elhelyezve, még pedig két sorban úgy, hogy az utolsó sor kései az első hégagaiba illelnek. — A késeknek alakja, a csoroszlyával egyezik meg, a nevét is innen nyerte.

3) Porlasztó, lábai vagy csoroszlyavagy borona eke lábak, s nagyobb számban vannak elhalmozva, mint a két előbbinél. — Használatra, porlasztásra, gyomirtásra, rétboronálásra, terjed ki. — Alakja 3—4 szög.

4) Magtakaró. A lábakat vaslemezek képezik, melyek egy a fő gerendelyre ferde irányban álló kereszt gerendelyre vannak erősítve. Ismeretesebb a Benkő magtakarója, 6 lábbal. Használatuk a vetőgépek elterjedésével mind kisebb térre szorul.

(Folyt. köv.)

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Június 9-án 5% Metaliques 64,95 frt, Kamat —. 5% Nemzeti kölcsön 68,50 frt. 1860 iki államkölcsön 108,25 Bankrésztvények 8,09 Hitelrésztvények 132,90 London 121,90 Ezüst 10340 Cs. kir. arany 5,80 — Napoleon'or 9,70 1/2 100 mark német értéku 59,75

Urbéri kötvények: Magyarországi 74,73 Temesvári 73. — Erdélyi 73,75 Horvátországi 84,75

Felelős szerkesztő: Békésy Károly

Beküldetett.

E szerencse jel-ige: „Wo gewinnt man jenes mal? Bei Mindus und Marienthal!” számok fényeremény, többek közt legközelebből a 242,400 márká nyeresemény által, **oly híressé vált**, hogy a játékedvelőknek a MINDUS és MARIENTHAL céget **Hamburgban** legmélyebben ajánlhatni. Lapunk mai számában látható hirdetés szerint ismét nagy kisorsolás leend, a melyre említtet czég eredeti sorsjegyekkel szolgál, a mire a figyelmet ezennel felhívjuk.

kesztő ur, hogy e csekélységet elfogadni és illető helyre juttatni sziveskedjék.

Tel szerk. urnak.
alázatos szolgálja,
Nemes Ödön.

Tővényszéki csarnok.

A elyi királyi törvényszéknél f. hó 9-én tartó vértárgyalásokon előlőlt volt Papp Leontin, írák: Horváth Kálmán, Péterfi Domokos, ryészséget képviselte kir. alügyész Bodor László.

I. Ádóttak: Ugruczán Irimie és Mokán Szimion, n.-n.-zsombori földmivesek 1874. év nyarán águca Juon záros pinczéjét feltörték és abból 17 frta túrótt elloptak. Ügyész, tetőket bsméro vádoltakra lopás büntényért 6—6 hvi sulyos börtönbüntetést kért. Törvényszék 2 havi sulyos börtönbüntetést mért vádoltakra.

II Vádolt Ruzs Vaszilika o.-gyéresi szolgalegny 1876. márcz. 7-én meghallá, hogy a községutczáján testvére Ruzs Josif és Pestyán Toa huzakodnak, egy vasvillát von kezébe és Pestyán Toma fejét azzal oly erősen megseuri, hogy sérelmes tovább, mint 20 napig enniatt beteg volt. Ügyész kérte, hogy a törvényszék tettét beösméro vádoltat sulyos testi sétés büntényért 3 havi börtönrre ítélje. Törvényszék az ügyési indítvány értelmében ítél. Váolt fellebbezett.

Adakozások

a kolozsvári tűzkárosultak részére.

(Folytatás).

A hvi tűzkárosultak javára ujabban adakoztak:

F Papp Miklós szerk. ur 14-dik gyűjtése: Fritsch Albert 15 frt, Kónya József, zucsáki ev. ref. lelkes 5 frt, Nagy József loesről 4 frt, Voith Gergely Gyekéről 5 frt, v. Máté Péterné 10 frt, Szilágyi György M.-Fráiról 5 frt, Hegedüs Rezső Debreczenből 5 t, Popini Vilma 1 frt, öz. Komáromy György 10 frt, A kökerti leányiskola 3 frt 39 kr, Horváth Lajos, építész 12 frt, Tamásy Péterné 5 frt, Órás Rózsalia 5 frt. E gyűjtés összesen 75 frt 39 kr.

III. Szilágyi Sándor ministeri titkár úrs mlt. Hajós János ministeri tanácsos ur gyűjtése Budapestről: Hajós János frt, Krizsik Sándor 5 frt, Möferdt János 4 frt, Csáthy Károly 1 frt, Csongrádi 1 frt, Biogány Áron 5 frt, Harsányi József 3 frt, Vass Antal 2 frt, Ilyés Lajos 2 frt, Losonczy György 5 frt, Benedek Károly 2 frt, Bács János 50 kr, Eötvös Sándor 1 frt, Kollerffy ihály 5 frt, Székely Elek 1 frt. Egyűjtés ösege 42 frt, 50 kr. mélt. Hajós János ur áld kiegészítve teszen 43 frtot.

IV. Sámuel Kolozsmegye bánffy-hunyai járásának t. szolgabírája által: B.-Hunyad vezváros 29 frt 50 kr, N. K. sz. királyi krjegyzőség 9 frt 55 kr, m.-gy.-monostori körjegyzőség 2 frt 50 kr, Deritei körjegyzőség 2 frt 50 kr, Meregő község 7 frt 70 kr. Összesen 61 frt 7 kr.

Simon Péter nagy-szebeni államgymn. tanárur Deák Ferencz felett tartott emlékbeszédék német kiadásából egyelőre is 10 frtot szívettedt küldeni. N. r. d. s. József szamujvári fegyházi ellenőr ur által a fegyőröktől utólagosan 5 frt 40 kr.

Mélt. Szilágyi Sándor ministeri titkár által ujabban: Csernátany Lajos 50 frt. A „lon” gyűjtése: 2 frt 15 kr. A „Pesti Napl” gyűjtése: Gyulai Aranka 1 tallér, Gyulai Klmán 1 tallér, Gyulai Margit 1 frt, Dobai Atal Homonnáról 2 frt, Dr. Lengyel Dánielné 1 frt. Összesen 57 frt 15 kr és két drb. ezüsttallér.

A helyi iparos-egylet 4 vasárnapi tekegyvedele: 36 frt 41 kr.

Bányabükki lakósktól Triff Szimion által gyűjt gabona ára 2 frt.

Nagy-szebeni plébánus főtisztelendő Weber éla ur által katolikus hangversenyéből 35 t. Weinhold Sámuel belügyministeri szám-tisztur 5 frt. Főtiszt. Erős Gáspár kolozsi plébán ur pünkösdt ünnepi gyűjtése 16 frt 40 kr.

Mely nemes adományokért fogadják a t. cz. gyűjtő és adakozó urak az inségesek nevében hálás köszönetemet.

Kolozsvárt, 1876. június 9-én.

Simon Elek,
polgármester.

A KELET“ magán-távirata.

Adatott Budapestben június 10. 12. é. 45 p. d. u

Érkezett, június 9. 1. é. 30 p. d. u

Gr. Andrássy valószínűleg Emsbe meyl találkozik Bismarkkal.
Oroszország magatartásáról békés bizsításokat hoz a táviró.

1875-ik év január 1-től december 31-ig.

1875-ik év január 1-től december 31-ig.

1875-ik év december 31-én.

Kolozsvártt, 1876. május hó 1-én.

Fennebbi vagyommérleget megvizsgálván, azt helyesnek és az illető üzleti könyvekkel megegyezőnek találtuk.

Kolozsvártt, 1876. május 22-én.

Az 1875. május 10-én tartott közgyűlés által megválasztott számadás-vizsgáló bizottmány:

Szentgyörgyi József m. S. székfoglaló, 1822. Okt. 13. / Marza-Jacobin m. k. Bánya-É. Karoly m. k. / Gáspár József m. k. / Csallag Lajos m. k. /
Benicz Sámuel m. k. / Tömösváry Miklós m. k. / Zatlai Mihály m. k. / Igyrögé.

NYITRA és TARSA
Bécs, verlängerte Wipplingerstrasse 45.

Mártonban. (x) Fischer Ede, gyógyszer. Szebenben. x* Müller K. gyógyszer. (x*) Thal-
Reissenberger A. F. Szászsebesen. (x) Reinhardt J. C. Szerdahelytől. (x) Schime-
reger Zoltán. (x) Mihályos S. gyógyszerész. nról